

พฤษติกรรมการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบร่วมกันด้วยเว็บเคสว์ที่เชิงสมรรถนะของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพ

Participatory Communication Behavior in Collaborative Learning by Competency – based WebQuest of Television & Radio Broadcasting Technology Students at Krungthep Rajamangala University of Technology

นรีรัตน์ สวัสดิ์

สาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง ภาควิชาเทคโนโลยีสื่อสารและอุตสาหกรรม
คณบดี ดร. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบร่วมกันด้วยเว็บเคสว์ที่เชิงสมรรถนะ ของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบวนการสื่อสาร รูปแบบการสนทนากลุ่ม การสื่อสาร กระบวนการปฏิสัมพันธ์ของการสื่อสาร และ ปัญหาที่เกิดขึ้นของการสื่อสาร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์นักศึกษาที่เป็นหัวหน้ากลุ่ม จำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลเป็นแบบวิเคราะห์ที่การสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม สามารถเข้าถึงเว็บเคสว์ที่เชิงสมรรถนะได้สะดวก มีจำนวนผู้เข้าชมน้อยกว่าครึ่งหนึ่งของกลุ่มเข้าร่วมการสนทนา (Chat) และกระดานสนทนา (Web board) มีการตอบกลับคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน มีระดับการสื่อสารเป็นผู้รับสารและผู้ส่งข้อมูล 2) ด้านรูปแบบการสนทนากลุ่ม ประสานเวลา (Chat) มีการพูดคุยกันโดยไม่ใช่เรื่องงาน แบบประสานเวลา (Web board) มีการตอบสนองบนกระดานสนทนาโดยทั้งช่วงเวลา 3) ด้านกระบวนการปฏิสัมพันธ์ของการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม การแสดงความเป็นมิตรและแสดงความเห็นคล้อยตามกัน มีการแสดงความคิดเห็นของสมาชิกอื่นๆ ไม่ต้องการให้คนอื่นรบกวน ระบบเครือข่ายไม่เสถียรไม่มีเครือข่ายที่บ้าน และไม่เข้าใจวิธีการเรียน สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า 1) หัวหน้ากลุ่มแต่ละกลุ่มมีการบริหารจัดการและแก้ปัญหาในการทำงานอย่างดี เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 2) ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการใช้กระดานสนทนามากกว่าการสนทนา 3) ผู้เรียนมีความเป็นมิตรปลดปล่อยและมีการแบ่งปันข้อมูล และ 4) การใช้ภาษาเฉพาะทางอินเทอร์เน็ตและการเข้าใจวิธีการเรียน

คำสำคัญ : การสื่อสารแบบมีส่วนร่วม การเรียนรู้แบบร่วมกัน เว็บเคสว์ที่เชิงสมรรถนะ

บทนำ

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยเสริมการเรียนรู้ในชั้นเรียน รูปแบบการเรียนการสอนแบบใหม่ที่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้ คือ

ส่วนที่ 1 ดำเนินการสนทนากลุ่มใช้แบบบวเคราะห์การสนทนาการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมร่วมกันด้วยเว็บเคสท์เชิงสมรรถนะ ซึ่งเป็นบทสนทนาบนเว็บเคสท์เชิงสมรรถนะของนักศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ จำนวน 4 ราย โดยใช้เวลาในการเรียนทั้งหมด 8 สัปดาห์ จำนวน 27 คน

ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์เชิงลึกผู้เรียนที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจำนวน 5 คนโดยใช้แบบสัมภาษณ์และวิถีชีวิตพฤติกรรมการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบร่วมกันด้วยเว็บเคสท์เชิงสมรรถนะ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบร่วมกันด้วยเว็บเคสท์เชิงสมรรถนะ ในภาพรวม พบว่า ผู้เรียนสามารถเข้าใช้เว็บเคสท์เชิงสมรรถนะได้เกือบทุกครั้งโดยสมาชิกจำนวนน้อยกว่าห้าคน สื่อสารแบบมีส่วนร่วม ทั้งรูปแบบ Chat และแบบ Web board ซึ่งสมาชิกในกลุ่มมีการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นแล้วตัดสินใจร่วมกันในการทำงาน ตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยมีระดับของความคิดเห็นที่เป็นทั้งผู้รับข้อมูลและแสดงความคิดเห็นได้ตอบกัน

2. ด้านรูปแบบการสนทนาของการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบร่วมกันด้วยเว็บเคสท์เชิงสมรรถนะ ในภาพรวม พบว่า รูปแบบประสานเวลา มีการนัดหมายเวลาในการสนทนา (Chat) ส่วนใหญ่จะไม่กำหนดเวลาไม่ทราบ เพราะเวลาว่างไม่ตรงกัน ทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการใช้กระดานสนทนา (Web board) มากกว่า เมื่อเปรียบ เทียบกับการสื่อสารด้วยการสนทนา และในการโพสต์งานขึ้นบนกระดานสนทนานี้ ส่วนใหญ่จะมีผู้สนใจเข้ามาอ่านและcomment มากกว่า ทั้งช่วงเวลาจะไม่วิพากษ์ในทันที

3. ด้านกระบวนการปฏิสัมพันธ์ของการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบร่วมกันด้วยเว็บเคสท์เชิงสมรรถนะ ในภาพรวม พบว่า ผู้เรียนแสดงความเป็นมิตรและแสดงความเห็นคล้อยตามกันและมีความตื่นเต้น กระตือรือร้น กังวลใจในการทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายและเวลาที่กำหนดเล็กน้อย

4. ด้านปัญหาที่เกิดขึ้นของการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบร่วมกันด้วยเว็บเคสท์เชิงสมรรถนะ ในภาพรวม พบว่า ส่วนใหญ่พบปัญหาว่า สมาชิกในกลุ่มใช้ภาษาที่ไม่สุภาพกวนจนรบกวนการทำงาน ไม่เข้าใจ

อภิปรายผล

1. กระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบร่วมกันด้วยเว็บเคสท์เว็บเคสท์เชิงสมรรถนะ

1.1. ด้านหลักการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม ผู้เรียนสื่อสารแบบมีส่วนร่วมโดยเป็นหัวหน้ากลุ่ม และแสดงความคิดเห็นได้ตอบกันแสดงความคิดเห็นแล้วตัดสินใจร่วมกันในการทำงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมาย ทั้งรูปแบบนัดเวลา (Chat) และไม่นัดเวลา (Web board) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของชลอดา กิริรัตน์

Digitized by srujanika@gmail.com

ເອົນໄຫວ້າມີລັດຖະບານໃຫຍ່

የሸጋዬ ተስፋዎች ስራውን አገልግሎት የሚያስፈልግ ይችላል እና የሚያስፈልግ ይችላል የሚያስፈልግ ይችላል

©SZ Publishing Inc.

2542- : ፳፻፲፭ ዓ.ም. ከፃፈ ተስፋዎች ስርዓት በፌዴራል የፌዴራል ማስታወሻ ስርዓት በፌዴራል የፌዴራል ማስታወሻ (፳፻፲፭ ዓ.ም.)

2. การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เรียน(หัวหน้ากลุ่ม) จำนวน 5 คน

2.1 ด้านหลักการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม การเข้าถึงเว็บเคสว์ทเชิงสมรรถนะ ในกลุ่มมีการบริหารจัดการขั้นตอนการทำงานของกลุ่ม การกำหนดบทบาทของการเข้าร่วมกิจกรรมในกลุ่ม เป็นไปตามหลักการที่สำคัญ 3 ประการ คือ การเข้าถึงสื่อ การมีส่วนร่วม และการเข้าร่วมกิจกรรม ภาวะผู้นำของหัวหน้ากลุ่มเด่นชัดมากในทุกกลุ่ม เป็นผู้นำในการประชุม กำหนดนโยบาย วางแผนงาน และแก้ปัญหาต่างๆ ความไม่พร้อมของเครือข่าย เวลาไม่ตรงกันของสมาชิกในกลุ่ม และงานล่าช้า หัวหน้าจะมีหน้าที่ ติดตามเพื่อนใน Social Net Work ต่างๆ ให้เข้ามาเรียนในเว็บเคสว์ทเชิงสมรรถนะ โทรศัพท์นัดหมายสำหรับผู้ที่ไม่มีเครือข่ายตามบริบทของแต่ละกลุ่ม และสมาชิกในกลุ่มมีลักษณะ แบบมีส่วนร่วมได้แก่ การมีส่วนร่วมในฐานะผู้รับสาร ผู้ส่งสาร ผู้วางแผนและกำหนดนโยบาย (ภาษาไทย 2543 : 55-56; ภาษาจีน แก้วเทพ. 2553 : 144)

2.2 ด้านรูปแบบการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบร่วมกัน ในการสื่อสาร ด้วยเว็บเคสว์ทเชิงสมรรถนะ ที่เป็น การสนทนา กระดานสนทนา และสมุดรายงานเว็บเคสว์ท (กระดาษ) สมาชิกต่างกลุ่มสามารถเข้ามาร่วมกันได้ มีการสื่อสารด้วยการสนทนา มากที่สุดในหน่วยแรกและหน่วยที่สอง เป็นการใช้กระดานสนทนามากขึ้น เนื่องจากสามารถแก้ไขปัญหาเรื่องเวลาไม่ตรงกัน มีเวลาในการเข้าร่วม ได้รับรองงานเพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Davidson-Shivers และคณะ (2008 : ออนไลน์) ที่ระบุว่า ส่วนร่วมของผู้เรียนในการอภิปรายออนไลน์ในกลุ่มและข้ามกลุ่มรายวิชา พบว่าในขณะที่ใช้ปริมาณเวลาในการลดลง การอภิปรายที่มีคุณภาพของข้อความที่ค่อนข้างคงที่อยู่ และพบว่า ลักษณะการเรียนรู้ (Learning Style) การเรียนรู้แบบอิสระ (Self-Directed) และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) ของผู้เรียนมีผลต่อการเรียนรู้ มากกว่าการเรียนแบบร่วมกัน ด้วยเว็บเคสว์ทเชิงสมรรถนะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนรีรัตน์ สร้อยศรี (2553) พบว่าผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้ มีผลคะแนนการคิดอย่างมีวิจารณญาณที่สูงกว่าก่อนเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามสภาพจริง โดยประเมินแบบ Analytical Rubrics อยู่ในระดับมาก และผลความพึงพอใจของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านกระบวนการปฏิสัมพันธ์ของการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการเรียนรู้แบบร่วมกัน ด้วยเว็บเคสว์ท ส่วนใหญ่สมาชิกในกลุ่มแสดงความเป็นมิตรปลอดภัย มีการแบ่งปันข้อมูล ความคิด สมาชิกด้วยกันเสมอ เพราะต้องการให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม ทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็นแต่มากน้อยไปตามที่เกิดภาวะผู้นำของหัวหน้ากลุ่มอย่างเด่นชัดและพบว่า สมาชิกบางคนที่ไม่ได้คาดหมายว่าจะมีความรู้สึกตื่นเต้น หรือสนใจในหัวข้อที่กำลังถูกนำเสนอ แต่ก็สามารถเข้าใจและตอบสนองได้ดี แสดงถึงความสามารถในการสื่อสารที่ดี

2.4 ปัญหาที่เกิดขึ้นในการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม พบว่าส่วนใหญ่พบปัญหาด้านการสื่อสารที่ใช้ภาษาไม่สุภาพและวุฒิภาวะนักเรียนอื่นไม่เข้าใจ เนื่องจากการใช้ภาษาเฉพาะทางอินเทอร์เน็ต และการจากสมาชิกบางคนในกลุ่มที่ไม่ชอบใช้การสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต

